

ปฏิบัติการที่ 1

กำหนดเป้าหมายการวิจัยและพัฒนาในปีที่ 2 ของตำบลหลัก

หลักการ

ผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนากระบวนการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนในแต่ละพื้นที่ สะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ของการพัฒนากลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ในแต่ละระบบย่อยต่างๆ ตลอดจนรูปธรรมของการจัดการในพื้นที่ ทั้งในด้านลักษณะกิจกรรมและการทำงานร่วมกัน(งานเดี่ยว งานร่วม และงานเชื่อม) บุคคลสำคัญหรือองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องและบทบาทหน้าที่ และสถานะของการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (การพัฒนาที่เกิดขึ้นจากนโยบายรัฐหรือหน่วยงานส่วนกลาง จากองค์กรชุมชน และจากการทำงานร่วมกันขององค์กรรัฐ องค์กรชุมชน และแหล่งปฏิบัติการ) ดังนั้นเพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมายการวิจัยและพัฒนาในแต่ละพื้นที่ จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนและสอบถามข้อมูลจากการถอดบทเรียน และสรุปประเด็นสำคัญที่ชี้ชัดถึงกลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ในแต่ละระบบย่อยต่างๆ ที่ต้องการพัฒนาต่อยอดและยกระดับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสอบถามสถานการณ์กลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ในแต่ละระบบย่อยต่างๆ ของตำบลเกี่ยวกับประเด็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมหลัก ลักษณะการทำงานร่วมกันขององค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง และสถานะของการพัฒนา
2. เพื่อกำหนดเป้าหมายการวิจัยและพัฒนา พร้อมทั้งกำหนดกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาที่สอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้เป็นรายตำบลของแต่ละสถาบัน
3. เพื่อพิจารณาเลือกพื้นที่พัฒนาตำบลขยายของแต่ละสถาบัน

วิธีการ

1. ศึกษาทบทวนเอกสาร และร่วมกันสอบถามข้อมูลจากเอกสารการสังเคราะห์ระบบสุขภาพชุมชนที่ได้รับ ได้แก่ 1) ชุดความรู้การพัฒนาไกลและการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนโดยชุมชนเพื่อชุมชน 2) ปฏิบัติการระบบย่อยในระบบสุขภาพชุมชน และ 3) ระบบสุขภาพชุมชนกระบวนการทำงานร่วมกันของ 3 ระบบใหญ่ในชุมชน และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยถอดบทเรียนของแต่ละตำบลในแต่ละสถาบัน เพื่อชี้ให้เห็นถึง กิจกรรมหลัก ลักษณะการทำงานร่วมกันขององค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง และสถานะของการพัฒนา

2. กำหนดเป้าหมายการวิจัยและพัฒนา โดยการเลือกกลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการที่มีควรได้รับการพัฒนาต่อยอดการดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 แจกแจงกลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ในระบบย่อยต่างๆ ของตำบล (รายละเอียดในใบงานที่ 1.1)

2.2 เลือกกลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ในระบบย่อยต่างๆ ของตำบลที่ต้องการดำเนินการวิจัยและพัฒนา โดยพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการทบทวนและสอบถามเอกสารและสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ตลอดจนพิจารณาความสนใจและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ พร้อมทั้งให้คะแนนกลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการที่ต้องการพัฒนาต่อยอด (รายละเอียดในใบงานที่ 1.2)

3. กำหนดรายละเอียดกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาที่ต้องการดำเนินการ (รายละเอียดในใบงานที่ 1.3)

ผลลัพธ์

1. แผนที่(Mapping) ของกลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ในแต่ละระบบย่อยต่างๆของพื้นที่ตำบล
2. รายชื่อกลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ในแต่ละระบบย่อยต่างๆของพื้นที่ตำบลที่ต้องการพัฒนาต่อยอด
3. กิจกรรมการวิจัยและพัฒนาที่สอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ใบงานที่ 1.1

สถานการณ์กลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ในระบบย่อยต่าง ๆ ของพื้นที่ตำบล

พื้นที่ตำบล ตะกาดแก้ว สถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

ระบบย่อย	กลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ	กิจกรรมหลัก	ลักษณะกิจกรรมและการทำงานร่วมกัน			สถานะของการพัฒนา		
			งานเดี่ยว	งานร่วม	งานเชื่อม	นโยบายรัฐ (น.)	องค์กรชุมชน/แหล่งปฏิบัติการ (อ.)	รัฐ องค์กรชุมชน/แหล่งปฏิบัติการร่วม (ร.)
1. ระบบการส่งเสริมการเรียนรู้ในเด็กและวัยรุ่น	กลุ่มแกนนำเยาวชน	1. สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในเด็กและวัยรุ่นในชุมชน		✓				✓
		2. สร้างกลุ่มเยาวชนแกนนำด้านการเรียนรู้ เช่น การตั้งชมรม /กลุ่มตามความสนใจของเด็ก		✓				✓
		3. เพิ่มทักษะชีวิตและการเรียนรู้ให้เด็กและวัยรุ่น		✓			✓	
		4. ส่งเสริมศักยภาพผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กและวัยรุ่น		✓			✓	
		5. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ทักษะชีวิตของนักเรียน		✓			✓	

ระบบย่อย	กลุ่ม/แหล่ง ปฏิบัติการ	กิจกรรมหลัก	ลักษณะกิจกรรมและ การทำงานร่วมกัน			สถานะของการพัฒนา		
			งาน เดี่ยว	งาน ร่วม	งาน เชื่อม	นโยบาย รัฐ (น.)	องค์กร ชุมชน/ แหล่ง ปฏิบัติการ (อ.)	รัฐ องค์กร ชุมชน/ แหล่ง ปฏิบัติการ ร่วม (ร.)
2. ระบบการ จัดการโรคเรื้อรัง ในชุมชน	กลุ่มอาสาสมัคร ดูแลและป้องกัน โรคเรื้อรังใน ชุมชน	1. จัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วย	✓				✓	
		2. ทำระบบดูแลผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงอย่างครบวงจร			✓			✓
		3. ทรนรงค์แนวใหม่เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ		✓			✓	
		4. ออกเยี่ยมบ้านผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ต้องการการดูแลที่บ้าน		✓			✓	
		5. สร้างระบบสร้างขวัญและกำลังใจให้ อสม. และผู้ป่วย รวมถึงกลุ่มเสี่ยงที่สามารถป้องกันและควบคุมโรคเรื้อรังได้	✓					✓
3. ระบบการ สื่อสารสุขภาพ	กลุ่มแกนนำผู้ กระจายข่าวสาร ในพื้นที่	1. สร้างกลุ่มแกนนำผู้สื่อสารสุขภาพในชุมชน		✓				✓
		2. สร้างระบบการสื่อสารข้อมูลสุขภาพและข้อมูลอื่น ๆ ใน ชุมชนที่มีประสิทธิภาพ		✓				✓
		3. พัฒนาเพิ่มกลุ่มแกนนำผู้สื่อสารสุขภาพในชุมชนอย่าง ต่อเนื่อง		✓				✓

ใบงานที่ 1.2

การกำหนดระดับความสำคัญของกลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการในการพัฒนาต่อยอด

ระบบย่อย	กลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ	ระดับความสำคัญของการพัฒนา			รวมคะแนน (เต็ม 9 คะแนน)	ลำดับที่
		ความสอดคล้องกับ ปัญหาและความ ต้องการของพื้นที่ (3 คะแนน) (ประเมินโดยพื้นที่)	ความสนใจของ ภาคประชาชนและ องค์กรชุมชนในพื้นที่ (3 คะแนน) (ประเมินโดยพื้นที่)	ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ (3 คะแนน) (ประเมินโดย สถาบันการศึกษา)		
1. ระบบการส่งเสริมการเรียนรู้ ในเด็กและวัยรุ่น	กลุ่มแกนนำเยาวชน	2	3	3	8	1
2. ระบบการจัดการโรคเรื้อรังใน ชุมชน	กลุ่มอาสาสมัครดูแลและ ป้องกันโรคเรื้อรังในชุมชน	2	2	3	7	2
3. ระบบการสื่อสารสุขภาพใน ชุมชน	กลุ่มแกนนำผู้กระจายข่าวสาร ในพื้นที่	2	2	3	7	2

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

<p>ความสอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของพื้นที่ (ใช้ข้อมูลสนับสนุนหรือได้รับการประเมินจาก ภาคประชาชน องค์กรท้องถิ่น และองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง)</p>	<p>ความสนใจของภาคประชาชน และ องค์กรชุมชน ในพื้นที่ (ใช้ข้อมูลสนับสนุน หรือได้รับการประเมินจาก ภาคประชาชน องค์กรท้องถิ่น และองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง)</p>	<p>ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (ใช้ข้อมูลสนับสนุนหรือได้รับการประเมินจาก สถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบพื้นที่)</p>
<p>1 คะแนน = เป็นปัญหาหรือความต้องการที่ เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่มีความจำเป็นในการแก้ไข ปัญหามีน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาอื่นๆ และถ้าหาก ไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อ</p>	<p>1 คะแนน = ประชาชนและองค์กรชุมชนส่วนน้อย (น้อยกว่าร้อยละ 30) มีความต้องการในการจัดการ กับปัญหาและความต้องการดังกล่าวน้อย และเห็น ว่าอาจจะเลื่อนระยะเวลาในการจัดการออกไปได้</p>	<p>1 คะแนน = องค์กรชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการได้ยาก มีประสบการณ์น้อยใน การจัดการ และมีข้อจำกัดในด้านกำลังคน วิธีการ เครื่องมือ ข้อมูล และงบประมาณ</p>
<p>2 คะแนน = เป็นปัญหาหรือความต้องการที่ เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่มีความจำเป็นในการแก้ไข ปัญหามากพอควรเมื่อเทียบกับปัญหาอื่นๆ และถ้า หากไม่ได้รับการแก้ไขอาจจะส่งผลกระทบต่อบ้าง แต่ไม่รุนแรงมาก</p>	<p>2 คะแนน = ประชาชนและองค์กรชุมชนบางส่วน (ร้อยละ 30-70) มีความต้องการในการจัดการกับ ปัญหาและความต้องการดังกล่าวพอสมควร แต่ อาจจะไม่จำเป็นต้องจัดการในทันทีหรือใน ระยะเวลาอันสั้น</p>	<p>2 คะแนน = องค์กรชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้องมี ศักยภาพและความพร้อมในบางด้าน สามารถ ดำเนินการได้เฉพาะบางกิจกรรม และต้องอาศัย การประสานความร่วมมือจากหน่วยงานหรือ องค์กรภายนอกพื้นที่</p>
<p>3 คะแนน = เป็นปัญหาหรือความต้องการที่ เกิดขึ้นในพื้นที่ และมีความจำเป็นในการแก้ไข ปัญหามาก และถ้าหากไม่ได้รับการแก้ไขอาจจะ ส่งผลกระทบต่อที่รุนแรง</p>	<p>3 คะแนน = ประชาชนและองค์กรชุมชนให้ความ สนใจมาก (มากกว่าร้อยละ 70) มีความต้องการใน การจัดการกับปัญหาและความต้องการดังกล่าว โดยเร็ว ซึ่งอาจจะต้องจัดการในทันทีหรือใน ระยะเวลาอันสั้น</p>	<p>3 คะแนน = องค์กรชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้องมี ศักยภาพและความพร้อมในหลายด้าน เคยมี ประสบการณ์ในการจัดการงานในลักษณะที่ คล้ายคลึงกัน มีหน่วยงานหรือองค์กรทั้งในและ นอกพื้นที่ซึ่งพร้อมให้การช่วยเหลือและสามารถ ดำเนินงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนด</p>

ใบงานที่ 1.3
รูปธรรมการจัดกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาในพื้นที่

กลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ที่ต้องการพัฒนา	เป้าหมาย/ผลลัพธ์ที่ ต้องการ	กิจกรรมหลัก	ผู้เกี่ยวข้อง	ช่วงระยะเวลา ดำเนินการ
1. กลุ่มแกนนำเยาวชน	1. เกิดนโยบายสาธารณะ เพื่อการดูแลเด็กและวัยรุ่น	1. สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในเด็กและวัยรุ่น ในชุมชน	1.อบต.ตะกาดเจ้า และผู้นำ ชุมชน 2. เจ้าหน้าที่สอ. และอสม. 3.ครูในโรงเรียน 4. พระสงฆ์ 5.วิทยาลัยพยาบาล พระปกเกล้า จันทบุรี	ม.ค. 54
	2. เกิดกลุ่มเยาวชนแกนนำ	2. สร้างกลุ่มเยาวชนแกนนำด้านการเรียนรู้ เช่น การ ตั้งชมรม /กลุ่มตามความสนใจของเด็ก		ก.พ.-ส.ค. 54
	3. เด็กและวัยรุ่นมีทักษะ ชีวิตและการเรียนรู้เพิ่มขึ้น	3. เพิ่มทักษะชีวิตและการเรียนรู้ให้เด็กและวัยรุ่น		ม.ค. 54
	4. ผู้ปกครองมีความรู้ใน การเลี้ยงดูเด็กและวัยรุ่น	4. ส่งเสริมศักยภาพผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กและ วัยรุ่น		
	5. มีพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ ทักษะชีวิตของนักเรียน	5. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ทักษะชีวิต ของนักเรียน		
2. กลุ่มอาสาสมัครดูแล และป้องกันโรคเรื้อรังใน ชุมชน	1. มีฐานข้อมูลของกลุ่ม เสี่ยงและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง	1. จัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วย	1.เจ้าหน้าที่สอ. 2.อสม. 3.อบต.ตะกาดเจ้า 4. วิทยาลัยพยาบาล พระปกเกล้า จันทบุรี	ต.ค. 53
	2. มีระบบดูแลผู้ป่วยและ กลุ่มเสี่ยงอย่างครบวงจร	2. ทำระบบดูแลผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงอย่างครบวงจร		ต.ค.53-ส.ค. 54
	3. มีการใช้วิธีรณรงค์แนว ใหม่	3. รณรงค์แนวใหม่เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพ		

กลุ่ม/แหล่งปฏิบัติการ ที่ต้องการพัฒนา	เป้าหมาย/ผลลัพธ์ที่ ต้องการ	กิจกรรมหลัก	5. โรงพยาบาลพระปกเกล้า ผู้เกี่ยวข้อง	ช่วงระยะเวลา ดำเนินการ
	4. ผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับการดูแลที่บ้าน	4. ออกเยี่ยมบ้านผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ต้องการการดูแลที่บ้าน		
	5. มีการสร้างแรงจูงใจในการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังในชุมชน	5. สร้างระบบสร้างขวัญและกำลังใจให้ อสม. และผู้ป่วยรวมถึงกลุ่มเสี่ยงที่สามารถป้องกันและควบคุมโรคเรื้อรังได้		
3. ระบบการสื่อสาร สุขภาพ	1. มีกลุ่มแกนนำผู้สื่อสารสุขภาพ	1. สร้างกลุ่มแกนนำผู้สื่อสารสุขภาพในชุมชน	1. อบต.ตะกาดเง้า	ต.ค.53-ส.ค. 54
	2. มีระบบการสื่อสารข้อมูลสุขภาพและข้อมูลอื่น ๆ	2. สร้างระบบการสื่อสารข้อมูลสุขภาพและข้อมูลอื่น ๆ ในชุมชนที่มีประสิทธิภาพ	2. ผู้นำชุมชนและอสม.	
	3. มีแกนนำผู้สื่อสารสุขภาพอย่างต่อเนื่อง	3. พัฒนาเพิ่มกลุ่มแกนนำผู้สื่อสารสุขภาพในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3. วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	